

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer dr. A. Klink
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

1 december 2008

Betreft: VGR-reactie op de voorgenomen Wet Cliëntenrechten Zorg

Geachte heer Klink,

Namens het bestuur van de Vereniging voor Gezondheidsrecht (VGR) vraag ik uw aandacht voor het volgende.

De VGR is opgericht in 1967 en richt zich op de wetenschappelijke beoefening van het gezondheidsrecht. De vereniging organiseert tweemaal per jaar een vergadering over een actueel thema op het vakgebied. Deze vergaderingen worden door gezondheidsjuristen en andere belangstellenden goed bezocht. De meest recente vergadering van de VGR vond plaats op 7 november jl. en had als titel 'Naar een Wet Cliëntenrechten Zorg?'.

Tijdens deze vergadering is uitvoerig van gedachten gewisseld over de voornemens van de regering tot herziening van de wetgeving op het gebied van de patiëntenrechten en de kwaliteit van zorg, zoals deze blijken uit de brief die u in mei 2008 hierover aan de Tweede Kamer heeft gestuurd (Kamerstuk 31476, nr .1, hierna: de Meibrief). De gedachtewisseling vond plaats naar aanleiding van inleidingen van prof. mr J. Gevers (hoogleraar gezondheidsrecht AMC/Universiteit van Amsterdam) en prof. mr J. Barendrecht en mw mr Ch. Zegveld (Universiteit van Tilburg). De tekst van de inleiding van prof. Gevers voegen wij ter kennisneming bij.

Uit de discussie op 7 november jl. over de Meibrief kwam naar voren dat binnen de gezondheidsrechtelijke gemeenschap grote aarzelingen bestaan over zowel de uitgangspunten van de kabinetsplannen, de effectiviteit daarvan als de kwaliteit van de voorgenomen wetgeving. Geconstateerd werd dat grote veranderingen op stapel staan, waaronder het vervangen van een aantal bestaande wettelijke regelingen door een nieuwe Wet Cliëntenrechten Zorg, zonder dat is komen vast te staan dat de beoogde doelstellingen alleen op die wijze kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast werden vraagtekens geplaatst bij de wenselijkheid en zinvolheid van elementen van de kabinetsvoornemens. Te denken valt aan de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het begrip zorgaanbieder, aan het vertalen van plichten van de hulpverlener in rechten van de patiënt en aan de keuze om onderwerpen die naar verwachting het meest effectief kunnen worden gerealiseerd als collectieve aanspraken te positioneren als individueel afdwingbare rechten (zoals het onderwerp keuze-informatie). Deze en andere punten riepen de vraag op of de door de regering beoogde aanpak werkelijk zal leiden een verbetering van de rechtspositie van patiënten en, mede daardoor, tot betere zorg.

-1-

Dat de rechtspositie van patiënten in de gezondheidszorg verbetering behoeft, onder meer door het aanpassen van wetgeving, stond tijdens de recente vergadering van de VGR niet ter discussie. Ook was het zo dat positieve elementen uit de kabinetsplannen werden belicht. Niettemin overheerste in sterke mate het gevoel dat de aanpak die de regering voorstaat wel eens zou kunnen resulteren in het tegendeel van hetgeen wordt beoogd. Dit gevoel sluit aan bij eerdere gezondheidsrechtelijke publicaties over de Zorgconsumentenwet en de Meibrief, waarin ernstige bedenkingen zijn geuit bij een koers die er mogelijk toe leidt dat de huidige gedifferentieerde wetgevingsbenadering wordt vervangen door een aanpak die onvoldoende recht doet aan de complexiteit van de zorg, aan de verschillende invalshoeken die aan de orde zijn en aan de balans die moet worden gerealiseerd tussen individuele rechten en het algemeen belang.

Het bestuur van de VGR ziet in het bovenstaande aanleiding er namens de gezondheidsrechtelijke gemeenschap bij u op aan te dringen nog eens zeer kritisch te kijken naar de uitgangspunten en aannames die ten grondslag liggen aan de Meibrief. Het gaat daarbij vooral om de vraag hoe wetgeving ertoe kan bijdragen dat de rechtspositie van de patiënt werkelijk wordt verbeterd. Daarbij kunnen naar onze meningen de resultaten van de wetevaluaties die de afgelopen jaren zijn verricht een belangrijke rol spelen. Die resultaten komen in de Meibrief maar zeer beperkt aan de orde.

In het verlengde hiervan willen wij er bij u op aandringen voorafgaand aan de advisering over een wetsontwerp door de Raad van State een conceptwetsvoorstel openbaar te maken, waarop belangstellenden binnen een redelijke termijn kunnen reageren. Het komt ons voor dat een dergelijke tussenstap door het grote maatschappelijke belang van de kabinetsvoornemens alleszins wordt gerechtvaardigd. Een dergelijke consultatieronde kan leiden tot zinvolle inhoudelijke suggesties en kan voorts bijdragen aan het creëren van draagvlak onder alle betrokkenen. Het bestuur van de VGR heeft met instemming geconstateerd dat inmiddels in het kader van een ander ingrijpend wetgevingstraject, het vervangen van de Wet Bopz door een Wet Verplichte GGZ, voor een dergelijke openbare consultatie is gekozen. Zeer recent heeft de minister van Justitie een conceptwetsvoorstel Verplichte GGZ openbaar gemaakt. Wij dringen er ten eerste op aan dat ook met betrekking tot de in voorbereiding zijnde Wet Cliëntenrechten Zorg voor een dergelijke tussenstap gekozen wordt.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de Minister van Justitie en aan commissies voor volksgezondheid van de Eerste en de Tweede Kamer.

Namens het bestuur van de Vereniging voor Gezondheidsrecht,

Hoogachtend,

prof. mr J. Legemaate,
voorzitter

Bijlage: [tekst van de lezing van prof. mr J.K.M. Gevers](#)
tijdens de najaarsvergadering van de VGR op 7 november 2008